

Szerkesztőségi iroda,  
hová a lap szellemi ré-  
szére vonatkozó közle-  
mények küldendők: fő-  
utca 186. szám.

**Kiadó hivatal:**

Nagy Ferenc könyv-  
kereskedése, hová az  
előfizetési pénzek, hir-  
detések, hirdetés-díjak  
és reclamatiók  
küldendők.

# BÉKÉS

## POLITIKAI ÉS VEGETES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Harom hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

**Megjelen**

hetenként kétszer, va-  
sárnap és csütörtökön.

**Előfizetési feltételek:**

Helyben házhoz hordással,  
vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —  
fél „ . 3 frt —  
negyed „ . 1 frt 50

**Kéziratok nem küldetnek vissza.**

**A háboru nyomorával** sujtott franciák részé-  
re ujjaban adakoztak: Dömény Lajos 3 frt, Sza-  
bó Sándor 2 frt, Léderer Salamon 1 frt, Léderer  
Lajos 1 frt, Kálmán Lujza 1 tallér, Kálmán Jul-  
csa 50 kr, Kálmán Józsa 50 kr, Eisler Lipót 50  
kr, Grünfeld Mór 50 kr, Klein Ignác 50 kr, dr  
Kovács István 2 frt, Kovács Szidi, Blanka és Jan-  
ka egy-egy frt, Bodnár János 50 kr, Bodnár Já-  
nosné 50 kr; — egy Gerláról beérkezett iven:  
Haulitsek József 1 frt, T. P. 1 frt, Taubl Ferenc  
1 frt, Römer Károly 1 frt, Kottek Jozefa 1 frt,  
Binder András 1 frt, Jaquier Alexis 1 frt, Göttli-  
cher Brigitta 1 frt, Meixner Pál 1 frt, Borsiczky Jo-  
zefa 2 frt, Nemes Lajos 1 frt, Málík János 50 kr,  
Walter Ferenc 50 kr, Nemes János 50 kr, N. Karo-  
lin 40 kr, Müller Márton 50 kr, Oláh Mihály 50 kr.  
Befolyt tehát eddig e célra összesen 264 frt 10  
kr, 3 arany és egy tallér.

**A „Békés” szerkesztősége.**

Gyula jan. 3-án.

Ugy látszik nem csak a csatatéren ké-  
szülnek meglepetések a világnak: a diplo-  
matia ma épen oly bőven termi a megle-  
petéseket. Ki azonban a meglepetések okoz-  
ta ámulatba magát teljesen oda nem dob-  
ta, egy körülményt kétségtelenül megfigyelt  
s e körülmény az: hogy a diplomacia  
meglepetései karöltve járnak a  
csatatéri meglepetésekkel.

Mindenki sejtette s e sejtelem szilárd  
hitté erősödött mindenkinél, hogy a fran-  
cia-poros háborut megelőzőleg Porosz- és  
Oroszország között valódi entense cordiale  
létezett; később tudomására jutott a világ  
annak is, hogy Oroszország porosz szövet-  
ségének bizonyos megveretési eshetősé-  
gek beálltával tettleges segílyt is biztosít-  
ott, természetesen a keleti kérdés körül te-  
endő vizsontszolgálat fejében. A harci sze-  
rencse Porosznak a legvérmesebb remé-  
nyeket is tulszárnyaló módon kedvezett  
s Poroszország diplomatája a fegyverek el-  
ső szerencsésének kábitó hatása alatt újból  
üzni kezdé azon játékot, melyet 1866-ban  
a sadowai váratlan győzelem után Napo-  
leon ellenében annyi szerencsével érvénye-  
sített, a mikor a zsákmányon bizton osz-  
tozkodni vélt cselszövőnek oly ügyesség-  
gel diplomaticus arcvonalat fordítva, azt  
kijátszá. Több mint valószínű, hogy Gort-  
schakoff hirhedt körjegyzéke az idő és kö-  
rülkényeket tekintve, nem látott épen ked-  
vező percben napvilágot, több mint való-  
színű, hogy az orosz diplomata még a fran-  
ciákkal bevégzendő, Poroszországra nézve  
szerencsés háboru eldőlése előtt tudni akart-  
ta, nem fog-e ő is épen úgy dupiroztatni  
Poroszország diplomatája által, mint tör-  
tént ez a jelenlegi fogoly francia császár-  
ral. Azt pedig ma már mindenki tudja,  
hogy a modor, melyben Oroszország fel-  
lépése a pontusi kérdés körül Versailles-

ban fogadva lett, nem volt oly nemű, hogy  
Oroszországot a fegyveres iniciativa meg-  
ragadására buzdítsa, nem volt a teljesen meg-  
bizható szövetséges bátorító szavaival vi-  
szonozva. Hogy állanak épen e percben  
Porosz- és Oroszország diplomaticus visz-  
onyai, az természetesen ma még Bismark  
és Gortschakoff fitka, de egyáltalán nem  
lepne meg bennünket, ha ma már, vagy  
legfeljebb holnap, a háboru kezdetekor a  
két állam között létezett szívélyesség meg-  
hidegtülését vagy talán a viszony teljes la-  
zulását tudatná a távirda a világgal.

A háboru, melyet jelenleg Poroszország  
a franciák ellen folytat, csaknem általáno-  
san el lett Európa közvéleménye által ítél-  
ve; a háboru kezdetekor pedig mindenki  
elítélte azon szövetséget, melyet a nyugati  
civilisacio e hatalmas eleme Poroszország,  
természetesen pusztán céljai iránt táplált  
tekintetek által parancsolt politikai szük-  
ségességnél fogva, az Európát fenyegető  
északi barbarismussal kötött.

A barbar szövetséges azonban, ugy lát-  
szik, nem oly ostoba, mint Berlinben, ille-  
tőleg Versailles-ben hívek s dacára, hogy  
Poroszország erre nem ösztözné, készülő-  
déseit azért továbbra is folytatja, remélve,  
hogy a franciaországgal véres tusában jó  
időre kimerült Poroszország nem leend  
azon helyzetben, hogy öntervei keresztül-  
vitelében gátolhassa és mert valószínűleg  
illető helyen belátták, hogy nem lehet sen-  
ki oly ravasz, hogy nála még ravaszabb  
ne akadjon, jónak látták a baráti jobbot  
nyújtani felénk, ott, hol, mint mondják, ez  
előtt kevéssel még azzal is fenyegetőztek,  
hogy Páris alól könnyen Bécs felé  
vezethet az ut. Oroszország ma Po-  
roszországot nem tekinti oly szövetséges-  
nek, kire minden körülmények között szá-  
molhat, a viszony annyira lazulhat, hogy  
utaik elválnak teljesen egymástól s mert  
ez eshetőségnek egy diplomata számításán  
nem szabad kívül maradnia, nem szabad  
egyszermind ez eshetőségnek minden szö-  
vetségi támasz nélkül nézni elébe. Innen  
van, szerény nézetünk szerint, azon min-  
denkit meglepett közeledés, melyet jelen-  
ben Poroszország irányunkban tanusit, azon  
Poroszország, mely egy bevégzetlen hábo-  
ru előtt áll, melynek reá nézve szerencsét-  
len fazisai kezdenek lenni s melynek ki-  
menetelét ma meghatározni senki nem bírja.

E körülmény megtontolása birta-e a dön-  
tő köröket Versailles-ben e lépés megté-  
telére, vagy talán nem akarják, hogy a  
nagy német és francia nemzet közötti  
ma már valóságos faháboru, Oroszország  
nagyratörő terveinek mintegy szempontul  
szolgálva, Némethont azon vád érhesse,  
hogy a nyugati civilisatio bukását ő segí-  
té elő; — vagy talán a közös hadügymi-  
nister által a birodalom védképességét ille-  
tőleg a delegatiók előtt tett meglepő nyi-

latkozatok tüntetének fel bennünket nem  
megvetendő szívélyessége gyanánt; — vagy  
talán a ki nem játszható orosz diplomata  
helyett más könnyebben kijátszható diplo-  
matát keres az europai diplomaták mai  
maestroja: nem tudjuk; tény egyedül a  
közeledés.

Minő lehet az állás, melyet e közele-  
dés ellenében el kell foglalunk? a kér-  
désre két szempontból lehet felelnünk; a  
politikai szükségesség s ez által paran-  
csolt eszély — s a symphatiákban nyilván-  
uló közvélemény szempontjából.

Apolitikai eszély természetesen, hogy min-  
den érett nemzetnél döntő sullyal bir.  
Egyet azonban mégis el nem titkolhatunk  
s többé nem is titkolható; nemcsak ha-  
zánkban de mondhatni az egész biroda-  
lomban Sedan és Metz óta a rokonszenv  
a franciák részén van, a véres küzdelmet  
a végletekig feszítő eddig győztes némete-  
ket mindnyájunk kárhooztatja; nem nagy  
bizalommal viseltetünk ezen nemzet mi-  
sziója iránt, mely megbuktatja a szomszéd  
államban a caesarismust, hogy azt véres  
áldozatok árán saját hazájában honosítsa  
meg; különösen mi magyarok kik a sza-  
badságért s a szabad szóért annyit szen-  
vedtünk, nem lehetünk közönyösek e szö-  
vetség iránt akkor, midőn praesumptiv szö-  
vetségeinknél Jakoby, Bebel, Liebknecht  
és többeket meggyőződésük szabad nyil-  
vánulásáért börtönbe hurcolva látjuk s fé-  
lünk, hogy a más tekintetben szükséges  
netaláni szövetség előnyeit itthon drágán  
kelljen megfizetnünk. Ennélfogva a köze-  
ledést azon egyén érzésével fogadjuk, ki  
őhajtja ugyan egykori ellenével a kibékü-  
lést, de bizik egyszermind saját erejébe s  
kit az önbizalom azon helyzetbe tesz, hogy  
e szövetségben nem mint eszköz, de mint  
önálló tényező szerepelend.

**A háboru.**

A legválságosabb napok küszöbén állunk. A köz-  
társasági seregek támadólag lépnek fel a diadal-  
ittas németek ellenében és helyelközél nem min-  
den siker nélkül. Tann tábornok a veszteségek  
következtében 25,000 főnyi seregért sürgönyözött  
Brüssselbe, a dec. 21-ki párisi kitorés sem járt ér-  
zékeny veszteség nélkül a cernirozó seregbe. Gari-  
baldi Verder tábornokot üldözve dec. 27-én Dijon-  
nál utolérte s őt a város elhagyására kényszeríté,  
mely alkalommal 13 munició és sok élelmi szert  
vett el tőle.

E jelekből a francia simpathia könnyen a leg-  
jobb eredményeket következteti és egészen nem is  
csalatozik, mert a békekötés feltételei e vivmá-  
nyok által minden esetre enyhítve lesznek. Azon-  
ban a legközelebbi napok eseményei fogják ez  
irtó háboru sorsát véglegesen eldönteni. Mind fran-  
cia mind porosz részről szakadatlanul folynak a  
sereg összpontositások, nem tudjuk mennyiben fog



sikerülni az egyik, vagy mindkét félnek, hanem hogy ez idő alatt Páris bombáztatásában — mely ugyancsak erőlyesen foly — a poroszokat még eddig mi sem akadályozza, az bizonyos.

Minden jóra való francia a táborban van, Poroszország is végkép kimeríté erejét az újabb csapat-szállítások által. S így a legközelebb vivandó eszták a lét vagy nem-létérti küzdelem folytán, talán minden eddigieknél véresebbek lesznek.

Párisból szomorú hírek érkeznek. A négyhónapi ostromzár kezdi kimeríteni a várost, az élelmi szerek fogynak, s ha a kívülről várt segély nem érkezik meg két hét alatt, kapitulálni kényszerül.

### Külföld.

**Spanyolországban** az új király bevonulását szomorú esemény előzte meg. Mint már említők Prim tábornagra rálöttek s e sebek következtében meg is halt. Amadeo király trónjának leghatalmasabb oszlopát veszté el a tarka életű marsallban. Különben, mint látszik, az új király nem jó vért csinált a népben, a zászlóaljaktól és a népkatonaságtól a fegyverek beszédetnek, s a házmotózások erőlyesen folynak.

**Elsasz és Lotharingiában** a német közigazgatás megakadás nélkül foly, a nép már úgylátszik beletalálja magát a helyzetbe, s csak az az ellenvetése van, hogy német, mi mellesleg mondva nagyon is elég. A magasabb iskolák tanárai, valamint az igazságszolgáltatás hivatalnokai azonban megtagadták a szolgálatot.

### Legujabbak.

Bécs, jan. 2. Hiteles hírek szerint gróf Széchenyi Antal megy, mint a magyar-osztrák állam főhatalmazottja, Londonba a conferentiára.

Róma, dec. 31. Az olasz király mai napon tartá ide bevonulását. A nép nem nagy lelkesedéssel fogadta.

Havre, dec. 30. A porosz posztók a bosellei, douvali és chateau-roberti magaslatokon ma hat

órai esata után a franciák által sikerrel elfoglaltattak.

Bordeaux, dec. 31. Párisból érkezett hírek szerint: a Mont-Avron erőd a franciák részéről kiürített.

Bordeaux, jan. 1. Chanzy táboruk január 1-ről Le Mansból jelenti: Jouffray az ellenséget a Loire jobb partján visszavetette s a Vendome-nál szemközt levő kitünő posztókat hatalmába kerítette s 200 foglyot ejtett.

London, jan. 1. A pontus-conferentia Favre Gyula a francia megbízott megérkezéig elnapotlatott; tán sikerül addig a semleges hatalmaknak a conferentia hatásköre szélesbitésével béke kongressust hozni létre.

Versailles, jan. 2. A 20. hadosztály december 31-én az erősebb ellenség által megtámadott Vendome mellett, azonban visszaverte a támadást.

Mezieres vára e hó 2-án kapitulált.

Darmstadt, jan. 2. Egy itteni lap a hesseni herceg táviratát hozza: Orleans, jan. 1. A 2-ik gyalog, a 2-ik lovaszereg és egy lovas uteg tegnap Bonny mellett Orleanstól délkeletre tulnyomó számú ellenség ellen harcolt, mely alkalommal tisztt megöletett, 2 tisztt és 50 ember megsebesült.

### Levelezés.

Pozsony dec. 30.

T. szerkesztő ur! Ha csupán krónika írásra szorítkoznám s elsorolnám önnek mindazt, mi a mi csendes Pozsonyunkban a közelebbi időben történt, akkor ugyancsak hamar kifogynék a mondani valókból. Hogy tollamat mégis most veszem föl, midőn talán itt nálunk a legunalmasabb idők járnak, az csak azért történik, mert hogy a külvilágról oly keveset tudok, legalább menthetem magamat gyöngékedéssel, mely egy ideig szobámban visszatartott. — Élelmes ember természetesen kiollózna valamit a lapokból s azt szépen saját levelébe szóné; hát hiszen az talán nem is volna bűn! De majd meglátnám, milyen arcot vágná hozzá a békesvárnegyeyi közönség, ha én azzal

kezdeném mulattatni, A-durból, B-durból vagy mi-csoda Dér-durból kezdi a „koronázási templom“ énekkara ekkor meg ekkor énekét a nagymisének. Mert hát ez is érdekes ám — de nem 60 mért-földnyire! Nos, a mi lapjainkban a város belügyeit illetőleg csak ilyen hírek vannak.

Ad vocem: lapok. Eddig a „Donau“ mamája volt a „Tagblatt“-nak; most kapja magát a tüzes véru, ifju „Tagblatt“ elveszi nőül a mamát s új-évkor lesz a lakzi. Különben, kérem, ez nem példa nélkül való esemény; a történebből tudjuk, hogy egy vitéz hellen generalis elvette nőül saját anyját. Nem tudom a „Monatschrift“ megáldja-e az új frigyét.

Azonban nem akarom önt tovább fárasztani ily hírekkel; írok inkább egy olyat, mely megérdemelné, hogy máshol is foganassítatnék. Ez: a január elsején kezdetüket veendő ingyen előadások, felnöttebb mindkét nemtek számára. A ministerium felszólítására ugyanis a főgymnasium és főreal-tanoda tanárkarának néhány tagja — mint Stoeck, Thewrewk, Vutkovics, Zimándy, Böck (Európának — mint mondják — leghiresebb pókásza), Kellner, Kreiltheim — elvállalta e fáradsalmas munkát, hogy a tanulni vágyóknak az ingyen tanulást lehetővé tegye. Az előadásokat többnyire az esti órákban tartják. Nagyon megérdemelné, hogy a szarvasi és békési gymnasiumi tanár urak is megkísértenék ez eljárást, mely legalább Szarvason nem is volna új dolog, mert ilyféle ingyen tanításokat ott a magát sokképp érdekesített Vajda Péter is tanított, s mint egy ismerőjétől hallottam volt, örömmel szakíták ki azon egy-két órát vasárnap délutánjokból az odavaló mesterlegények, a melyet ő előadásai megtartására kintizött.

Hogy városunkra visszatérjek, tudatom önnel, hogy annak különben legtöbbször német lakossága a franciák részére óhajtja a győzelmet; menyire igyekeznek pedig irántuk való részvétüket tetteleg is kimutatni, arról tanuszkodhatnak a lapok által naponta közzétett adomány-kimutatások a sebesültek számára.

E mellett, a hogy mondják, a jelenleg itt idő-

## TÁRCA.

### Hol jobb lakni?

(Humoreszk.)

Sipos Sándortól.

Isten veled Pest, hol annyi szív eped — hiába; — hol annyi könny omol hasztalan; — hol annyi a nyüzsgés, forgás, zibongás, hogy eltörpül beléd az eget verdeső kin és fájdalom szava; hol nyílnak ugyan szende kis ibolyák — az üveg alatt; hol dobognak ugyan érző szívek is — a pénz után; hol marasztalják is a menni akarót — a hitelezők, — de a kis ibolyák, az érző szívek — és e vendégszerető embereid dacára is: oh Pest, Isten veled!

Megyek... megyek... megyek, messze tőled; talán a távolból szebbnek foglak látni, — hiszen ugye a festék — akarom mondani az arc zománca is szebb a hölgyön távolból, ugye?!

Nem akarlak megpirítani honon fővárosa, nem akarok lovagiatlan lenni — de....

Ej, hagyjuk e sok diplomáciai bókot, vagyis profanus nyelven: gorombaságot! egy a vége a dolognak: a kinek nem tetszik Pest — menjen máshova; fel is ut, alá is.

Megyek... megyek... megyek...

Itt vagyok tehát, benned oh szent természet! Ábrándjaim sas röptét mi sem akadályozza — csak kocsim zökkenése, mely a földre késztet le szállanom, ha azt nem akarom, hogy tudom sejtjé, vérem pedig tejföllé váljék a göröngyös ut mián.

Itt vagyok tehát az alföldön.

Telt tudóval szívom üde, éltet adó illatos leged, s dagadó kábellel nézem nem látható határaidat,

és botorkáló lábaimmal mérem látható göröngyedet — oh alföld!

Mit nekem minden szellem-idézése Molárnak — a te tünde déli-bábadhoz képest. Oh mily nagy a különbség e két szó között: „Kunst und Natur“ — — Menj Pest, gyűlöllek! Te meggyalázod a természetet, te el hazudod annak szépségeit; azaz nem is te, hanem színházaid.

Mik ezek az alföldi szépségei a szinpadon? — satyrák! satyrák, mondom, és valót beszélek; a legaljasabb satyrák!

Oda állítottok a szinpadra (a „Csikós“-ban) egy alföldi pusztát, azaz egy coulissát s rajta egy festett semmit, vagyis síkságot és egy festett valamit, azaz egy kut gémet, s azt mondjátok: „nézzétek, ez azon föld (quo jure lett a semmi föld?) hol szebb az élet, üdőbb a lég, édesebb a dal!“...

Hohó, tisztelt szini rendezőség, — hohó! hát először is ki látott olyan semmit, a mibe az ember megbotolhatik? — (Már pedig, hogy én megbotoltam az alföldön, az tény, most is saántitok; — mondta ugyan a kocsis „semmi no, lesz annál rosszabb ut is,“ — de biz én köszönöm alásan az olyan „semmit.“) Másodszor el vetitek a súlykot — ha kut gémet pingáltatok az alföldi coulissára, — ez blamage! — — Hát kell e inni annak — ki ittas lett a légtől, a daltól, mely itt még a füvek közül is égnek repül, — értem a ticsók dalát; — inni itt csak a ló iszik, annak jó a víz is, — a többi ember „mulat“, azaz bort iszik; hogy pedig ez valóban így van, mutatja a példa szó: „busuljon a ló, elég nagy a feje“, — — a „busulás“ tehát víz ivást jelent.

Tünődéseim, ábrándozásaim s kocsimos káromkodásai közben végre megérkezék egy idilli kis falucska. Szívem örömtől repesett, midőn füleim a főváros csúf, természetellenes zaja helyett —

szende, természet adta hangon a falubeli ludak gogását hallák; „igen, — kiálték — a természetben van igazság!“

A falu földes ura, — jó barátom — fogadott lakába, — tárt karokkal jött elémbé s elhalmozott mindennel, mivel csak bírt.

El valék bájolva barátom család élete felett.

Neje angyal, leánya tündér, fiai kis Ámorok — s ők oly ártatlan szendőséggel bírnak mégis, hogy e tulajdonaikat mind egyenként kelle fel fedeznem, mintha ők mit sem tudtak volna róla. Oh menyirei ártatlanság!

Körül jártam a falut.

Mindenütt dal, öröm, vigság, kacaj.

A szántó vető ember füttyölt; utánozva a felette csicsergő pacsirtát, — lábai az ihlettől vagy mitől — lengedezve, mondhatnám tántorogva jártak az eke után; a kis pásztor gyerek ólmos botjára támaszkodva, méltó mintául szolgálhatott volna bármely szobrásznak — a mint elábrándozva néze le a földre, s várta az ürgét a mint a lyukból ki búvik, — hogy letüsse. Láttam a kis folyó partján a halászok regényes gunyhóit, melyekből mint kis vízi manók szaladtak ki az apró gyerekek s ádami costumeben bukdácsoltak a vízbe — rákot fogandók. Láttam azután őket felbukni a vízből, kezükben az ollókat tartva. Oh, mily ártatlan naivsággal nevettek azon — ha egy-egy békát fogtak.

Alig bírtam e képtől megválni; mégis tovább menék. Rengeteg kukorica ültetvény állta utamat. Hohó, gondolám — ez pompás kaland lesz, végig megyek az egészen és lövök nyulat.

Ezen határozatnál maradvá puskámat megtöltém s lökészen tartva — becsaptam a tengeribe.

Hátam mögött össze vonultak a kukorica szárazak és én egyedül láttam magam.

(Vége következik.)

ző florenci zenekar is fog egy hangversenyt rendezni ép a francia sebestültek javára.

Lehet, hogy érdekes volna önnel néhány régészeti tárgyat megismertetnem, mi itt feles számmal van; de azon felfedezésre jöttem, hogy itt az archeologia fölkejtői már mindent felfedeztek. Egy fölírást azonban aligha ismert Pray, meg a többi is, azon egyszerű okból, mert csak most jött egy bolt ajtaján napfényre s azért azt a tudomány érdekében ezennel ide írom: „Itt mindennemű ablak és képek üveggel és rámaival elláttatik.“ Kellett ezt az elégtételt vennem, mert utam mindig e tábla előtt vezet el.

Egyéb nevezetességünk jelenleg alig van.

**Klio.**

### Ujdonságok.

+ **Az áradások okozta** veszedelmekről mindennap szomorítóbb híreket veszünk. Most már városunk területe is nem csekély mértékben van fenyegetve. — A paradicsomi dohánytelepesek az árhozása következtében gyorsan nem menekülhetvén, egyrészt a halál veszedelmének volt kitéve, — mint ezt egy Váriból érkezett levélben olvassuk, hol az inség nyomorai a legmegrendítőbb alakokban kezdenek mutatkozni. A remetei gát védeke naponként több száz munkást foglalkoztat, de e mellett is minden pillanatban az átsapástól lehet tartani. A folytonos áradás minket is legnagyobb rettegésben tart folytonosan.

— **A helybeli casinó** újév napján tartá meg tisztújító közgyűlését. Elnökké b. Wenckheim Béla, alelnökké Fónagy Károly, igazgatóvá Keller Imre, pénztárnokká Pusztai Ádám, jegyzővé Schmidt József, könyvtárnokká Dobosfy Alajos, ügyésszé Zöldy János, vál. bíróné Koblovsky Lajos választották meg.

+ **Az Alcsereféle malom helyére**, (a belső vásártéren) mint halljuk egy magán vállalkozó gőzmalomot szándékozik építtetni. Mig egyrésztől örömlőnk fejézzük városi iparunk tervezett lendítése felett; nem mulaszthatjuk el rosszaságunkat elmondani a helyiséget illetőleg. Nevezett épület csaknem közvetlen szomszédságában lévén a többnyire náddal fedett s legsűrűbb tömegekben épült városrészek, a tüzesetek gyakori veszedelmének volnának kitéve. Egy gőzmalom létrejöttét mindég örömmel fogadnók, de alkalmas helyiségen.

+ **A katonai elszállásolás** beosztása csaknem általános panaszra adott alkalmat. Némely város részek annyira túl vannak terhelve az adózás e nemével, hogy már elviselhetlenné kezd válni, még más részek egészen elkerülik azt. Nem tudjuk ki kezeli az elszállásolást a városházánál, de mindenestre megvárunk az előjáráságtól annyi méltányosságot, hogy ezután úgy fog intézkedni, miszerint ily panaszra nem ad alkalmat.

+ **A városi tanács** végre valahára mutat egy kis életjelt célszerű határozatok hozatala által. A torna és tűzoltó-egylet javaslata folytán egy alkalmas tűzfecskendő beszerzése elvben elfogadtattott. A városi közmunka-adó 1871-ik évre is megszavaztatott, a mennyiben az utak teljesen megvannak rongálva — végre valahára átlátják tehát. — Az erre szükséges költségkivetésére egy bizottság lön kiküldve. Az adóbehajtás gyorsabb és pontosabb eszközése tekintetéből egy új, évenként 600 forinttal díjazott hivatalnok állás lett életbeléptetve, kinek a beszédesei felhatalmazása minden adónemre kiterjed. A sertéshizlalás ügyében közegészségi szempontból azon határozat hozatott: mikép a város kül és belterületre osztatik fel, a külterületen számhoz nem kötött mennyiségben, mégis bizonyos korlátok mellett a hizlalás megengedtetik. Nagyon üdvös határozatok, hanem mindenütt ott lévén az annyiszor üresnek bizonyult frázis, hogy „elvben elfogadtatik“ féltő, hogy ezen határozatok az előbbieket folytatásai, ismétlései lesznek. Különböni volnának az elsők, kik e hitünkbeni csalódásunkon örülni fognának.

— **Közelebb** jutott tudomásunkra, hogy a szélesebb körben és a publicistica terén is ismert Reök

István, megyénkbeli Pestre tette át lakását, hol tudunkra ügyködéssel s különösen fellebbezett perek előmozdításával is foglalkozik. Lakása a három dob utcai 13-ik számú házában van. Egyszersmind felemlítjük, hogy ígéretét bírjuk, miszerint lapunkat velős dolgozataival jövőben is érdekesíteni fogja.

+ **Csabán egy polgári leány-iskola** létesítése van tervben. A civilisatio egyik legfőbb feltétele a nők általános műveltsége lévén, nem mulaszthatjuk el a csabaiak e törekvését melegen üdvözölni. Ugyan e célra febr. 19-én táncvigalommal összekötött sorsjáték fog rendeztetni, melynek nyereség tárgyaival gyűjtések eszközöltetnek. Tökéletesen megvagyunk győződve, hogy hölgyeink felfogva a dolog érdemét, tömegesen fognak járulni a nemes cél létesíthetése érdekében — adományokkal.

— **Arad megye** bizottmányának jan. 2-án megkezdett évnegyedes közgyűlésén Tabajdi Károly indítványa folytán elhatározatott, hogy a Körös folyók szabályozása munkálatainak vezetésével megbízott Tomesányi kir. biztos fel fog szólítani, hogy tekintettel azon veszélyekre, mellyel a Körös áradásai Arad- és a szomszéd megyék lakosságát fenyegeti, munkálkodását kezdje meg. Mi úgy tudjuk, hogy nevezett kir. biztos ur, megyénk tisztelt főispánja, biztosi küldetését, mely kizárólag a Körösszabályozásra hivatott központi közegnek alakítására szorított — ennek általa lett eszközése után bevégezte, s most már nem nevezett kir. biztos urhoz lenne a tervezett felszólítás intézendő, hanem inkább a ministeriumhoz, hogy a Körösszabályozás eszközésére alakított központi közeg szabályzatait, melyek hozzája felterjesztettek — hagyja helyben s ez által tegye lehetővé, hogy a szabályozás haladéktalanul foganatba vétethessék.

— **Erdőhegy és Kis-Jenő** karácson második napja óta folyton a legnagyobb rettegésben van az árvíz miatt. Erdőhegy községe magyar és román ajku lakosai a legkitartóbb erélyt fejték ki községük megmentésében; de Zaránd és Csintye között a Körösvédgát kiszakadt és a legnagyobb rohammal támadta meg Csintye és Nadab községeket. — A közlekedés Kis-Jenőtől az Erdőhegy és Nadab közti árvíz miatt el van zárva Arad felé, a Kis-Jenő és N.-Zerind közötti államuton pedig az árvíz mintegy 300 ölnön folyik keresztül.

### Vegyes hírek.

— **A király** e hó 7-én érkezik ismét Budára s körülbelül 8 napot fog itt tölteni, ezután ismét Bécsbe tér vissza. Február elejét Gödöllőn fogja ő felsége tölteni.

**Deák Ferencnél** Újév napján d. e. 10 órakor a képviselő ház Pesten időző deák-párti tagjai, Perczel Béla képviselőházi másodelnök vezetés alatt testületileg tisztelegtek. Perczel egy alkalomszerű beszéddel üdvözölte a böles pártvezért, a ki az ily alkalmaknál szokott rövidséggel és meghatottsággal köszönte meg s viszonzta elvtársai üdvökívánatait, mire a képviselők meleg kézzorítások után távoztak.

**Szentesített törvények.** A hivatalos lap közli a jövedelemadóról szóló 1868. XXVI. t. c. hatályának meghosszabbításáról és némely §-nak módosításáról, továbbá a földadóról szóló 1868. évi XXV-ik t. cikk érvényének meghosszabbításáról, végre az 1871. évi január hó 1-től ugyanazon évi február hó végeig viselendő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló s ő felsége által szentesített törvényeket.

— **Az adótörvények**, melyek a pénzügyministert meghatalmazták az 1871. évi budget végleges elintézéséig a pénzügyi kezelésre, az országos törvénytárban s a hivatalos lapban közétetettek. Ezek a jövedelem s földadóról, továbbá az 1871. febr. hó végéig viselendő közterhekről szóló törvények.

**A tiszai vasutársaság** ügyében újabb nevezetes törekvések jelezhetők, nem csak az első erdélyi vasutal eszközlendő fuzio, hanem egyál-

talában aziránt, hogy a tiszai vasut kiemelkedjék mostani kedvezőtlen helyzetéből s kelet és észak felé terjeszkedve, oly hálózáttá fejlesztessék mely alföldünk gabnakivételének föutja legyen. Egy bécsi lap, mely jó forrásból látszik meríteni, most azt jelenti, hogy a magyar kormány is teljes figyelmet szentel ez ügynek s miután az arad-temesvári vonalnak a tiszai társulatra ruházása által az első lépést megtette, most tovább megy és azt tervezi, hogy a tiszai vasutársaság megnyerje az összekötést azon három irányban, melytől léte függ, t. i. Pest, Orsova és Oderberg felé. E kombinációnál állítólag a magyar állami vasutak egy része is átmenne a tiszai vasutársaság tulajdonába, vagy legalább üzletkezelésébe. E terv valóítása végett már régebben alakult egy consortium a bécsi Uniobank vezetésével, részesei az angol-osztrák, s franco-osztrák bankok, a Bankverein és a Springercég. Az említett bécsi lap szerint a magyar kormány teljesen egyetértvén a tervvel, valóítása igen valószínű s mi részünkről a közforgalom érdekében ezt szintén kívánatosnak tartjuk.

— **Vasuti balesetek.** Az első erdélyi vasuton f. hó 29-én a 3-ik számú vegyes vonat Berzova és Soborsin közt egy előhaladó tehervonattal összeütközött, egy gép és négy teherszállító kocsi tetemesen megrongáltatott. Az utazók s a vasuti személyzet közül senki sem sérült meg s a közlekedés sem akadt fön. — A tiszavidéki vaspályán a „Z--n“ értesülése szerint Kardasz és Püspök-Ladány között egy tehervonat néhány waggonja lesiklott a sínről, minek következtében az e kocsiiban levő szarvasmarhák közül néhány agyonzuzatott, nagyobb része pedig jelentékeny sérülést szenvedett. — Az arad-temesvári vasutnak átadását a közforgalom számára ismét bizonytalan időre elhalasztották, miután a tömérdék esőzés némely helyen nagyon megrongálta a vasuti gátat. A víz annyira meggyülemlt, hogy a sinek Szent-András mellett teljesen viz alatt állanak.

**240 sebesült megfagyott.** Karlsruhában karácson estve egy 251 sebesültet szállító vonat érkezett meg, és miként a „Tagbl.“ írja a roppant hidegség következtében e számból állítólag 240 sebesült megfagyva érkezett meg.

**Sajátságos bosszu.** T... n, írja a „Zemlen“ — egy az alsóbb osztályhoz tartozó fiatal leány szerelmi csalódását azzal bosszulta meg, hogy hitlen kedvesének lakába ment, s ez épen aludván — annak fél bajuszát ollóval többől levágta, s az elvágott bajusz-csomót, mint valami cégért, a leány kapufélfájára egy botra kötve kifüggesztette. Hogy mi történt azután, nem tudjuk.

**Petőfi „Legszebb versé“-t**, már t. i. azt, melyet e címmel látott el maga a költő, a „Magyar Újság“ vasárnapi számában közli Somogyi József, kinek fölszólítása folytán együttlétük emlékére írta Petőfi a verset, mely így szól:

Sok verset irtam én már össze,  
S nem mindenik haszontalan,  
De a mely hirem megszerezze,  
A legszebb vers még hátra van!

Legszebb lesz az, ha majdan Bécsből  
Hazám bosszujá szembeszáll,  
S én villogó kardom hegyével  
Száz szívbe ezt írom: Halál!

**Lavateri tudomány.** N. városban közelebb egy földműves ment be egyik kereskedő boltjába s kötelet akart vásárolni. A lavateri tudománnyal dícsékvő kereskedő átadja a kötelet s mellette öt forintot ad át a szegény embernek, hogy gonosz szándékával fölhagyjon. A szegény ember térdre borulva, könyezve áldotta a kereskedőt, csak azon csodálkozott, hogy és honnan tudta meg öngyilkossági szándékát „Kétségbeesett arcából! Ez a lavateri tudomány!“ A szegény ember fölfogadta, hogy sohsem öli meg magát, mert még nem olyan rossz a világ, minőnek mondják.

### Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

— y. A közgazdaszati minister ur a gyümölcsészeti és fatenyésztési iparnak előmozdítása tekintetéből, a több államban már szokásos vándortanítási rendszernek alkalmazását célszerűnek találván: az ország különböző, első sorban pedig a Duna és Tisza közti homokos s fahiányban szenvedő vidékeinek bejárásával s a földművelő népnek a gyümölcsészeti és fatenyésztési szakokban oktatásával, egyszersmind pedig a faiskolák állapotáról, valamint a hazánkban levő különböző gyümölcsfajok

kal üzött kereskedés terjedelméről és minőségéről teendő jelentéssel, Lukácsy Sándort, mint e téreni képzettségéről ismert szakférfit megbizta.

A kiküldött, eljárásáról s tapasztalatairól szóló emlékiratát benyújtotta a miniszter urhoz, ki annak egy példányát szíves volt nekünk is megküldeni. Vidékünk és az érdeklött közönségnek némi szolgálatot vélünk tehát tehetni, ha az előttünk fekvő emlék iratból, ismertetés és hazánk egyes vidékeinek az érintett szakokbani állapotának jelzése végett, egyet-mást felsorolunk. Lukácsy nyert utasításához képest beutazta Pest megyének a Duna és Tisza közti alföldi részét Csongrádmegyét és a Kis-Kunságot, az aradi Hegyalját, Hont, Nograd, Borsod, Bihar és Szabolcs megyék nagy részét, a Hajdúvárosokat, Baranya megye alsó részét és Erdélynek Hunyad, Torda és Kolos megyéit.

A megbízott mindenütt azt tapasztalta, hogy népünk gyakorlatias jelleménél fogva nem idegen az újításoktól s érdekelve van a fa, s különösen a

gyümölcsfatermesztés irányában; de hiányzó rendező tehetségénél fogva nincs bátorsága a kezdeményezéshez, a kezdemény kiindulási pontját nem tudja megtalálni. — A községi faiskolák legnagyobb részét még ma sincsenek rendeltetési céljuk szerint berendezve és kezelve; számos községben a lelkészek vagy előljárók saját javadalmokként használják, másutt az iskolaalap növelésére hasznóbéreltetnek. Így áll a faiskolák ügye az egész országban kevés kivétellel.

Nagy nehézségnek tekintendő azon körülmény is, hogy a facsemetéket és hasonló szállítmányokat a vasuti és gőzhajói forgalmi eszközök a legmagassabb fokozatu szállítási díjjal terhelnek s emellett többnyire haszonteljes állapotban jutnak az illetők kezeihez.

Ezután megemlíti kiküldött a gyümölcsiparnak a kereskedelmi forgalom utjánai értékesítését. E tekintetben Kecskemét és Nagy-Kőrös tud meglepő eredményeket felmutatni. E két hely gyümölcsével

világ kereskedést üz. Szállít Bécsbe, Prágába, Berlinbe, Varsóba és Sz.-Pétervárra. Hiteles adatok szerint Kecskemét 1867-ben csak kajszinbarackból 300,000 frt jövedelmet nyert. Nagy-Kőrös ugyanazon évben csak spanyolmeggyet 18000 mázsát és 33,000 mázsa friss ugrakát szállított. Az ország legnagyobb részében azonban a gyümölcsipar minden kombináció nélküli, merőben esetleges.

Eltételezve tehát egyes dícséretes kivételektől, a fatenyésztés és gyümölcsipar állása hazánkban nagyon kezdetleges és egy általán nem kielégítő. Kiküldött jelentése végén elősorolja azon módokat, melyeket a kertipar és fatenyésztés ügyének emelésére sikereseknek vél, s e végből — minthogy alig nyílik kilátás arra, hogy a közgazdasági minsteriumban ez ügyben egy külön és önálló osztály szervezhető legyen és a gyakorlatiasság szempontjából is: központi és a hazai hatóságok szervezésével egybehangzó és az önkormányzatból kifolyó vidéki közegek felállítását hozza javaslatba.

## HIRDETÉSEK.

Man biete dem Glücke die Hand!

100) **250,000 M. Cr.**

im günstigen Falle als höchsten Gewinn bietet die neuste grosse Geld-Verlosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass in den folgenden 6 Verloosungen im Laufe von wenigen Monaten **215000 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell M. Cr. **250,000**, speciell aber **150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 3000**, 105 mal **2000**, 155 mal **1000**, 205 mal **500**, 10,800 mal **110** etc.

Die nächste zweite Gewinnziehung dieser grossen vom Staate garantirten Geld-Verloosung ist amtlich festgestellt und findet **schon am 18. und 19. Januar 1871** statt und kostet hierzu

1 viertel Original-Ren.-Loos nur fl. 2.—  
1 halbes " " " " " 3.50  
1 ganzes " " " " " 7.—

gegen Einsendung des Betrages in österreichischen Banknoten.

Alle Aufträge werden sofort mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehene Original-Loose selbst in Haenden.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Pläne gratis beigelegt und nach jeder Ziehung senden wir unsern Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompte unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen grösseren Plätzen Oesterreich's veranlasst werden.

Unser Debit ist stets vom Glücke begünstigt und hatten wir erst vor Kurzem wiederum unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen 3 mal die ersten Haupttreffer in 3 Ziehungen laut officiellen Beweisen erlagt, und unseren Interessenten selbst ausbezahlt.

Voraussichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Theiligung mit Bestimmtheit gerechnet werden, man beliebe daher schon der nahen Ziehung halber alle Aufträge baldigst direct zu richten an

**S. Steindecker & Comp.,**

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ein- und Verkauf aller Arten Staatsobligationen, Eisenbahn-Actien und Anlehensloose.

P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Theiligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen, **D. O.**

77) **KELLER és ZSITVAY** 12—12

női divat kereskedésükben

Pesten szervitater 6-ik szám alatt

mindennemű selyemszövetek

a legújabb bel- és külföldi női-divat-kelmék,

**SHAWLAK, KENDŐK és ANGOL PLAIDEK,**

valamint a legutolsó divat szerint készült öltözékek (Costume)

bársony és posztó őszi- s téli-női-felöltők

nagy választásban és jutányos áron kaphatók.

➔ Kivánatra kelme minta szeletek legnagyobb készséggel küldetnek. ➔

A legszebb s leghasznosabb karácsonyi és ujévi ajándék  
**egy jó családi varrógép.**

98) Ez egyedül kapható **25 forinttól** feljebb

4—6

**WEISS D.**

!! az országban legnagyobb varrógép-raktárában !!



Pesten, Józseftéren 14. sz. alatt.

Tisztelettel alóli ajánlja az ő valódi amerikai varrógépeit családok s iparüzők részére a **legjutányosabb árak, előnyös fizetési feltételek és hat évi jótállás** mellett. — Utasítással ingyen s tetszés szerint háznál, vagy házon kívül szolgál. Továbbá mindennemű rendszeres gépek tartalék-alkatrészeinek, mint szinte selyem, cérna és pamutnak dúr raktárával is rendelkezik, s műtárában mindennemű gépigazítást elfogad.

Pontos és helyes szolgáltatának biztosítása mellett tisztelettel marad.

**WEISS D.**

1) **Nyilt magyarázat!!**

2—4

**valódi amerikai varrógépek**

**Wheler és Wilson és ifj Howe Illéstől Newyorkban csak egyedül nálam kaphatók.**

Egyszersmind megbiztam **KÁLMÁN ZSIGMOND** urat B.-Gyulán megrendeléseket ezen valódi amerikai varrógépekről elfogadni, kinél is a szükséges oktatás díjmentesen és a varrógépek ugyanazon árban kaphatók mint nálam. Kötelességemnek tartom a t. közönséget figyelmessé tenni, miután néhány gyáros szemtelensége odáig terjed már, hogy még a bélyegek is utánoztatnak, — e szerint minden egyéb máshoan eredő ajánlgatás az amerikai varrógépekről — **hazugság.** További becses bizalmukat kikerve biztosítom a t. c. közönséget, hogy nem szünetdek meg pontosan és szigoru becsülettel szolgálatukra állani

**OHM C. O.**

Pest, Józseftér, 15. sz., ujnégyszög, a valódi amerikai varrógépek főügynöksége Magyar- és Erdélyországra.

**Egy tanone felvétetik Scherfeneder és Grabner vas-kereskedésében Gyulán.**

2)

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő: **Hajóssy Otto.**

**NAGY FERENC**

könyvkereskedésében Gyulán

következő legújabb könyvek kaphatók:

**Vázlatos magyar irálytan** különös tekintettel a le-  
vélíráásra, írta Mihály József, ára 1.20.

Karner, **Egyszerű és kettős könyvvitel** kimerítő  
tankönyve, ára 2 frt.

**Magyarország teendői** a csalhatatlanság kimondása  
után, írta Boesky Brutus, ára 80 kr.

**Arany könyv** Kossuth Lajos műveiből, ára 40 kr.

**Legújabb magyar levelező**, írta Kassay A., ára 1 fr.

**Deák Ferenc adomák**, ára 1.20.

Gaborian, **Egy úri társaság**, regény 3 k. ára 4 frt.

**Kölesönkönyvtár**

az újabb magyar és német könyvekből össze-  
állítva, kedvező feltételek mellett.

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.